

Tilintarkastuskertomus

Oma Säästöpankki Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olen tilintarkastanut Oma Säästöpankki Oyj:n (y-tunnus 2231936-2) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2018. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonani esitän, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntoni on ristiriidaton hallitukselle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olen suorittanut tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiani kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olen riippumaton emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaani tilintarkastusta ja olen täyttänyt muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuudet.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietoni ja käsitykseni mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa K22.

Käsitykseni mukaan olen hankkinut lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksen laajuuteen on vaikuttanut soveltamani olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaani ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioni sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olen ottanut huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestäni olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintani mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessani siitä annettavaa lausuntoa, en anna näistä seikoista erillistä lausuntoa. EU-asetuksen 537/2014 10 artiklan 2 c -kohdan mukaiset merkittävät olennaisen virheellisyyden riskit sisältyvät alla kuvattuihin tilintarkastuksen kannalta keskeisiin seikkoihin.

Olen ottanut tilintarkastuksessa huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisällynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT

KUINKA KYSEISIÄ SEIKKOJA KÄSITELTIIN TILINTARKASTUKSESSA

Saamiset asiakkailta – arvostus

(Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet K2 sekä konsernitilinpäätöksen liitetiedot K3, K5, K24 ja K36)

- Lainat ja saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä, yhteensä 2.527 milj. euroa, on Oma Säästöpankki- konsernin taseen merkittävin erä muodostaen 87 % varojen kokonaismäärästä.
- Oma Säästöpankki Oyj on soveltanut saamisten arvonalentumisten kirjaamiseen 1.1.2018 alkaen IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardia. Siirtymän myötä saamis- ja saamisryhmäkohtaisesta arvonalentumislaskennasta on siirrytty IFRS 9 -standardin mukaiseen odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan.
- Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa käytetään oletuksia, arvioita ja johdon harkintaa, jotka liittyvät muun muassa odotettavissa olevien luottotappioiden todennäköisyyden ja määrän, vakuuksien arvon sekä luottoriskin merkittävän kasvun määrittämiseen.
- Saamisten tasearvon merkittävydestä, IFRS 9 -standardin käyttöönoton tuomien muutosten ja arvostamisessa käytettävien laskentamenetelmien monimutkaisuudesta sekä arvostamiseen liittyvästä johdon harkinnasta johtuen saamisten arvostaminen on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.
- Olemme arvioineet luotonannon ohjeistuksen noudattamista ja saamisten kirjaamis- ja arvostusperiaatteiden asianmukaisuutta sekä testanneet lainasaamisten ja vakuuksien arvostamiseen liittyviä kontrolleja.
- IFRS 9 -standardin käyttöönoton osalta olemme arvioineet odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamalleja ja laskennassa käytettyjä keskeisiä oletuksia sekä testanneet odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaprosessiin liittyviä kontrolleja. Tarkastukseen on osallistunut IFRS- ja rahoitusasiantuntijoitamme.
- Lisäksi olemme arvioineet saamia ja odotettavissa olevia luottotappioita koskevien tilinpäätöksen liitetietojen asianmukaisuutta mukaan lukien IFRS 9 -siirtymää koskevat tiedot.

Sijoitusomaisuuden arvostus

(Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet K2 sekä konsernitilinpäätöksen liitetiedot K3, K7, K31 ja K36)

- Sijoitusomaisuuden tasearvo on 272,3 milj. euroa, josta käypään arvoon arvostettavia rahoitusvaroja on 265,1 milj. euroa, joka on 9 % Oma Säästöpankki-konsernin taseesta.
- Rahoitusinstrumenttien käypä arvo määritellään toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla tai jos toimivia markkinoita ei ole, pankin arvostusmenetelmiä käyttäen. Käyvän arvon sekä sijoituskiinteistöjen arvon määrittämiseen liittyy harkinnanvaraisuutta erityisesti niiden sijoitusten osalta, joiden markkina-arvoa ei saada julkisista markkinanoteerauksista.
- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin käyttöönotto 1.1.2018 aiheutti muutoksia rahoitusvarojen ja -velkojen luokitteluun ja arvostamiseen.
- Sijoitusomaisuuden huomattavan määrän ja epälikvidin omaisuuden arvostamiseen liittyvän johdon harkinnan vuoksi kyseinen erä on määritelty tilintarkastuksen kannalta keskeiseksi eräksi.
- Olemme arvioineet Oma Säästöpankin käyttämien arvostusperiaatteiden asianmukaisuutta sekä soveltuvan tilinpäätösnormiston noudattamista.
- Tarkastustoimenpiteisiin on sisältynyt muun muassa käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen arvostukseen liittyvien kontrollien testausta sekä sijoituskiinteistöjen tasearvojen arviointia.
- IFRS 9 -standardin käyttöönoton osalta olemme arvioineet rahoitusinstrumenttien luokitteluperiaatteita.
- Tilinpäätöstarkastuksen yhteydessä olemme verranneet sijoitusomaisuuden arvostamisessa käytettyjä käypiä arvoja markkinanoteerauksiin ja muihin ulkopuolisiin hintalähteisiin.
- Lisäksi olemme arvioineet sijoitusomaisuutta koskevien tilinpäätöksen liitetietojen asianmukaisuutta, mukaan lukien IFRS 9 -standardin käyttöönottoa koskevat tiedot.

Taloudelliseen raportointiin liittyvä kontrolliympäristö ja tietojärjestelmät

---

- Oma Säästöpankki Oyj:n tilinpäätöksen oikeellisuuden kannalta keskeiset raportointiprosessit ovat riippuvaisia tietojärjestelmistä. Tietojärjestelmien merkitys on keskeinen niin jatkuvuuden ja häiriötilanteiden kuin taloudellisen raportoinnin oikeellisuuden näkökulmasta.
- Merkittävimmät riskit liittyvät tiedon eheyteen ja luotettavuuteen sekä palveluiden häiriöttömyyteen.
- Taloudellisen raportoinnin tietojärjestelmäympäristöllä sekä yksittäisten tietojärjestelmien sovelluskontrolleilla on siten merkittävä vaikutus valittavaan tilintarkastustapaan.
- Olemme muodostaneet käsityksen taloudelliseen raportointiin liittyvistä tietojärjestelmistä ja niiden kontrolliympäristöstä sekä testanneet niihin liittyvien sisäisten kontrollien tehokkuutta. Tarkastuksessa on hyödynnetty myös ulkoisilta palveluorganisaatioilta saatuja varmennusraporteja.
- Tarkastustoimenpiteisiimme on sisältynyt aineistotarkastustoimenpiteitä sekä data-analyysijä taloudellisen raportoinnin eri osa-alueisiin liittyen.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenani on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntoni. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytän ammatillista harkintaa ja säilytän ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistan ja arvioin väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelen ja suoritan näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankin lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostan käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäkseni suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta en siinä tarkoituksessa, että pystyisin antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioin sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teen johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teen hankkimani tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aiheutta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätökseni on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, minun täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessa lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntoni. Johtopäätökseni perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioin tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

— Hankin tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäkseni antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaan konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaan tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoin hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistan tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annan hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olen noudattanut riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoin niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteeni, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätän, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaan kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa totean, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koitua yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olen toiminut yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 9.4.2016 alkaen yhtäjaksoisesti 3 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomusta. Olen saanut toimintakertomuksen käyttöni ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää ja odotan saavani vuosikertomuksen käyttöni kyseisen päivän jälkeen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntoni ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenani on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessä arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimani tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenani on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonani esitän, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teen ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttöön saamaani muuhun informaatioon kohdistamani työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, minun on raportoitava tästä seikasta. Minulla ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 8. maaliskuuta 2019

Juha-Pekka Mylén
KHT